

Fjord
kommune

ÅRSMELDING 2022

Innhold

Innleing	2
1. Økonomisk handleevne over tid	3
1.1 Driftsrekneskapen	4
1.2 Investeringsrekneskapen	5
1.3 Finansielle måltal	6
1.3.1 Netto driftsresultat	6
1.3.2 Disposisjonsfond	7
1.3.3 Gjeldsgrad	7
2 Vesentlige avvik	8
2.1 Avvik DRIFT	8
2.2 Avvik INVESTERING	13
3 Måloppnåing / Ikkje-økonomiske forhold	14
3.1 Utvikling av tenester	14
3.2 Andre forhold	17
3.2.1 Covid 19	17
3.2.2 Prosjekt HelseSamArbeid	17
3.2.3 Sjukefråvær	18
4 Tiltak for å sikre høg etisk standard	18
4.1 Internkontroll – generelt/overordna	18
4.1.1 Styring	18
4.1.2 Aktivitetar	19
4.1.3 Effekt og resultat	19
4.1.4 Statlege tilsyn	19
5 Likestilling	20
6 Aktivitetsplikt etter Likestillings- og diskrimineringsloven § 26	20

Innleiing

Fjord kommune si årsmelding for 2022 er utarbeidd i samsvar med kommunelova og inneheld omtale av kommunen si samla verksemd gjennom året. Innhaldet i årsmeldinga er heimla i Kommuneloven § 14-7, der det m.a. står at -

Kommuner skal utarbeide ei årsmelding for kommunen si samla verksemd. Det skal også utarbeidast eiga årsmelding for kvart kommunalt foretak.

Årsmeldinga skal gjere greie for

1. forhold som er viktige for å klargjere den økonomiske utviklinga og stillinga, og om den økonomiske utviklinga og stillinga ivaretek den økonomiske handleevna over tid
2. vesentlege beløpsmessige avvik mellom årsbudsjett og årsrekneskap, og vesentlege avvik frå kommunestyret sine premiss for bruk av løyvingane
3. verksemda si måloppnåing og andre ikkje-økonomiske forhold som er av vesentleg betydning for kommunen eller innbyggjarane
4. tiltak som er iverksett og tiltak som vert planlagt iverksett for å sikre ein høg etisk standard
5. den faktiske tilstanden når det gjeld likestilling mellom kjønna
6. kva kommunen gjer for å oppfylle arbeidsgivar si aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringslova § 26.

Punkt 1-6 ovanfor er nærare kommentert utover i årsmeldinga. Punkt 1 «Forhold som er viktig for å bedømme den økonomiske utviklinga» er kommentert under kapittel 1 osv.

1. Økonomisk handleevne over tid

I Kommunelova er den langsiktige tankegangen viktig . Det er fleire paragrafar som omhandlar dette tema, og kort oppsummert heiter det i KL §14-1 at “kommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevna blir ivaretatt over tid”.

I følge KL § 14-2 skal “kommuner velge finansielle måltall for utvikling av kommunens økonomi”.

Økonomiske berekraft har fått auka fokus i ny kommunelov, og skal vi kunne oppretthalde eit godt tenestetilbod til innbyggjarane i framtida er vi heilt avhengig av at økonomien i kommunen er berekraftig.

Denne delen av årsmeldinga inneheld hovudtalsanalyser med nøkkeltal for status og stilling for kommunen sett under eitt. Det vert gitt meir detaljerte/utfyllande analyser for einingane i årsrapporten, og der vert også dei rekneskapsmessige sidene og sektorspesifikke nøkkeltal gjennomgått.

1.1 Driftsrekneskapen

Økonomisk oversikt - drift		Rekneskap 2022	Revidet budsjett 2022	Opprinneleg budsjett 2022	Rekneskap 2021
1	Rammetilskot	- 142 342 197	- 137 498 000	- 137 143 000	- 140 173 821
2	Inntekts- og formuesskatt	- 70 769 201	- 77 827 000	- 74 271 000	- 67 723 824
3	Eigedomskatt	- 14 448 738	- 14 448 738	- 15 056 000	- 16 945 501
4	Andre skatteinntekter	- 13 176 612	-	-	- 13 010 079
5	Andre overføringer og tilskot frå staten	- 15 136 424	- 11 092 360	- 10 892 360	- 8 535 042
6	Overføringer og tilskot frå andre	- 58 078 629	- 44 486 796	- 42 476 796	- 45 202 640
7	Brukarbetalingar	- 13 133 410	- 12 060 000	- 12 060 000	- 11 460 900
8	Sals- og leigeinntekter	- 52 126 212	- 44 988 566	- 44 988 566	- 38 340 937
9	Sum driftsinntekter	- 379 211 423	- 342 401 460	- 336 887 722	- 341 392 744
10	Lønnsutgifter	200 463 210	189 928 757	189 668 757	190 651 422
11	Sosiale utgifter	42 067 850	44 427 926	44 427 926	41 666 202
12	Kjøp av varer og tenester	103 456 506	69 906 846	66 723 108	69 757 490
13	Overføringer og tilskot til andre	28 960 660	19 322 943	19 322 943	28 604 667
14	Avskrivningar	24 386 271	24 500 000	24 500 000	24 028 108
15	Sum driftsutgifter	399 334 497	348 086 472	344 642 734	354 707 889
16	Brutto driftsresultat	20 123 074	5 685 012	7 755 012	13 315 145
17	Renteinntekter	- 2 337 991	- 910 000	- 910 000	- 1 189 042
18	Utbytter	- 5 259 550	- 3 730 000	- 2 800 000	- 1 708 942
19	Gevinstar og tap på finansielle omløpsmidlar	108 052	- 910 000	- 910 000	- 1 656 720
20	Renteutgifter	10 340 173	10 400 000	7 400 000	5 413 696
21	Avdrag på lån	16 710 614	16 000 000	16 000 000	16 685 141
22	Netto finansutgifter	19 561 298	20 850 000	18 780 000	17 544 132
23	Motpost avskrivningar	- 24 386 271	- 24 500 000	- 24 500 000	- 24 028 108
24	Netto driftsresultat	15 298 101	2 035 012	2 035 012	6 831 169
25	Overføring til investering	-	-	-	285 000
26	Avsetting til bundne driftsfond	4 646 211	477 000	477 000	8 213 416
27	Bruk av bundne driftsfond	- 13 149 115	- 4 492 815	- 4 492 815	- 8 692 842
28	Avsetting til disposisjonsfond	-	1 980 803	1 980 803	268 206
29	Bruk av disposisjonsfond	-	-	-	- 2 932 307
30	Dekning av tidlegare års meirforbruk	-	-	-	-
31	Sum disponering eller dekning av netto driftsresultat	- 8 502 904	- 2 035 012	- 2 035 012	- 2 858 527
32	Framført til inndeckn i seinare år (meirforbruk)	6 795 197	-	-	3 972 642

Fjord kommune sitt driftsrekneskap for 2022 viser eit meirforbruk på kr 6.795.197 som utgjer 1,79 % av brutto driftsinntekter. I 2021 var det også meirforbruk, kr 3.972.642. Oppsamla meirforbruk for 2021 og 2022 er kr 10.767.839. Dette utgjer 2,84 % av brutto driftsinntekter i 2022. Iflg Kommuneloven § 28-1, skal kommunar med eit større, oppsamla meirforbruk enn 3 % meldast inn i ROBEG registeret.

Fjord kommune ligg altså under grensa for innmelding i ROBEG, men det er små marginalar. Dette gjev store utfordningar for komande års drift; både å få balanse i drifta og dekke inn tidlegare års meirforbruk.

1.2 Investeringsrekneskapen

Bevilgningsoversikt - investering		Note	Rekneskap 2022	Revidet budsjett 2022	Opprinneleg budsjett 2022	Rekneskap 2021
1	Investeringar i varige driftsmidlar		50 080 374	89 533 840	75 381 841	27 257 771
2	Tilskot til andre sine investeringar		443 905	400 000	400 000	793 713
3	Investeringar i aksjar og andelar i selskap		922 974	950 000	950 000	2 864 563
4	Utlån av egne midlar		-	-	-	-
5	Avdrag på lån		-	-	-	-
6	Sum investeringsutgifter		51 447 253	90 883 840	76 731 841	30 916 047
7	Kompensasjon for meirverdiavgift		- 8 616 494	- 15 713 286	- 12 702 886	- 3 728 687
8	Tilskot frå andre		- 10 414 405	- 2 681 000	- 2 000 000	- 795 329
9	Sal av varige driftsmidlar		- 261 100	-	-	- 3 090 782
10	Sal av finansielle anleggsmidlar	15	- 4 563	-	-	- 812 168
11	Utdeling fra selskaper		-	-	-	-
12	Mottatte avdrag på utlån av egne midlar		- 852 750	-	-	-
13	Bruk av lån		- 27 370 586	- 68 068 454	- 57 607 855	- 19 040 014
14	Sum investeringsinntekter		- 47 519 898	- 86 462 740	- 72 310 741	- 27 466 979
15	Vidareutlån		9 490 000	7 500 000	7 500 000	14 034 435
16	Bruk av lån til vidareutlån		- 9 490 000	- 7 500 000	- 7 500 000	- 14 034 435
17	Avdrag på lån til vidareutlån		919 867	600 000	600 000	640 115
18	Mottatte avdrag på vidareutlån		- 860 166	- 600 000	- 600 000	- 814 389
19	Netto utgifter vidareutlån		59 701	-	-	- 174 274
20	Overføring frå drift		-	-	-	- 285 000
21	Avsetning til bundne investeringsfond	13	270 945	-	-	602 228
22	Bruk av bundne investeringsfond	13	- 407 401	-	-	- 564 927
23	Avsetning til ubundet investeringsfond		692 750	-	-	812 168
24	Bruk av ubunde investeringsfond		- 4 543 350	- 4 421 100	- 4 421 100	- 3 839 262
25	Dekking av tidligare års udekkede beløp		-	-	-	-
26	Sum overføring frå drift og netto avsetningar		- 3 987 056	- 4 421 100	- 4 421 100	- 3 274 793
27	Framført til inndekking i seinare år (udekkede beløp)		-	-	-	-

Bokførte investeringsutgifter er lågare enn samla budsjett for 2022. Budsjett omfattar både nye vedtekne investeringar og overført investeringar frå 2021. Framdrifta på investeringane har ikkje vore som forventa og ein del av dette vert nærare kommentert under punkt 2 «Vesentlege avvik».

Ubrukte lånemidlar på låneopptak knytt til investeringsutgifter er pr 31.12.22 kr. 36.286.087. Tilsvarende for ubrukte lånemidlar til vidareutlån, kr 7.796.169.

1.3 Finansielle måltal

Fjord kommune har vedteke følgjande finansielle måltal med tilhøyrande nivå, og dette skal vere førande for økonomiforvaltinga i kommunen:

- 1. Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter**   **minimum 1,75 %**
Teknisk beregningsutval (TBU) har gjeve tilråding om at dette målalet bør vere 1,75 % over tid.
- 2. Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter**   **minimum 10 %**
- 3. Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter**   **maksimum 85 %**

1.3.1 Netto driftsresultat

Netto driftsresultat slik det kjem fram i «Økonomisk oversikt» vil ikkje gje eit korrekt bilete av kommunen si drift og i kva grad det oppfyller fastsette måltal for resultat. Difor bør dette resultatet korrigerast med postar ført under interne finansieringstransaksjonar. For Fjord kommunen sitt rekneskap 2022 gjeld dette bruk og avsetning bunde fond.

I netto driftsresultat bør det takast omsyn til driftsinntekter ikkje brukt i 2022 og som er øyremerka spesielle føremål. Desse vert sett av til bundne fond. På same måte kan tidlegare års avsetnader til bundne fond finansiere driftsutgifter i årets rekneskap. Dette vil vere bruk av bundne fond og bør difor korrigerast. Døme på bruk/avsetnader til bunde fond er innanfor sjølvkostområdet

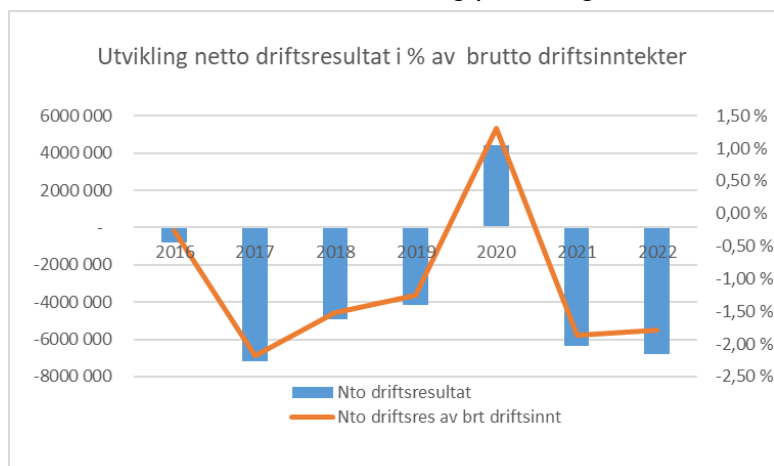
Bokført netto driftsresultat 2022	- 15.298.101
Bruk av bundne fond	13.149.115
Avsetnad til bundne fond	- 4.646.211
Korrigert netto driftsresultat 2022	- 6.795.197

Då det i 2022 ikkje er gjort avsetnader eller bruk av disposisjonsfond, overført til investering eller dekkja inn meirforbruk 2021, er det korrigerate netto driftsresultat lik meirforbruk 2022

Korrigert netto driftsresultat målt mot brutto driftsinntekter 2022:

Måltal Fjord kommune   **Minimum 1,75 %**   **Resultat: - 1,79 %**

Dersom Fjord kommune skulle nå målalet for 2022 måtte netto driftsresultat vere kr 6.636.200; altså ei resultatforbetring på omlag kr 13,4 mill.

1.3.2 Disposisjonsfond

I samsvar med ny kommunelov skal kommunen disponere årets meir-/mindreforbruk ved avlegging av rekneskap. Kommunen hadde ikkje disposisjonsfond/ubunde driftsfond pr 1.1.22 til å dekke meirforbruk i 2022. Det vil heller ikkje vere muleg å gjere avsettingar i samsvar med budsjett.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Driftsinntekter	329 430 344	325 388 143	332 729 414	335 121 930	341 392 744	379 211 423
Disposisjonsfond	7 087 586	6 655 989	1 904 757	2 664 101	-	-
	2,2 %	2,0 %	0,6 %	0,8 %	0,0 %	0,0 %

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter pr 31.12.22

Måltal Fjord kommune   Minimum 10 %   Pr 31.12.22   0 %

1.3.3 Gjeldsgrad

Fjord kommune har høg andel lånefinansiering av investeringar, noko som medfører store utgifter til renter og avdrag i driftsrekneskapen. Tabellen nedanfor viser utviklinga i netto lånegjeld dei siste åra. For 2017-19 er Norddal og Stordal kommune summert.

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Brutto driftsinntekter	329 430 344	325 388 143	332 729 414	335 121 930	341 392 744	379 211 423
Netto lånegjeld	398 800 203	393 333 356	394 596 062	367 525 470	370 054 616	381 507 638
%	121,1 %	120,9 %	118,6 %	109,7 %	108,4 %	100,6 %

Netto lånegjeld 2022 er utrekna slik:

Brutto lånegjeld		472 928 502
- Utlån Arena Overøye AS	1 439 903	
- Ansvarleg lån TK	14 250 000	
- Formidlingslån	31 648 705	- 47 338 608
- Ubrukte lånemidlar	36 286 088	
- Ubrukte lånemidlar formidlingslån	7 796 169	- 44 082 257
Netto lånegjeld		381 507 638

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter pr 31.12.22

Måltal Fjord kommune   Maksimum 85 %   Pr 31.12.22   100,6 %

Gjeldsgraden har gått ned frå 2021 til 2022. Grunnen er i hovudsak auke i ubrukne lånemidlar. I 2022 vart det gjort opplåning for å finansiere investeringar. Då mange av budsjetterte investeringar ikkje vart gjennomført, står ein stor del av innlån som ubrukt. Det er vanskeleg å nå fastsett måltal på kort sikt. Dette må arbeidast med over fleire år, der ein set delmål undervegs.

Fjord kommune held seg innanfor det lovpålagte minimumskravet om betaling av avdrag på lån. For 2022 er minimumsavdrag rekna ut til kr 16.172.490. Det er betalt avdrag, ført i driftsrekneskapen på kr 16.710.614. Sjå også note 10 i rekneskap 2022.

2 Vesentlege avvik

Iflg KommuneLoven §14-7, skal kommunen i si årsmelding gjere greie for «vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjett og årsrekneskapet, og vesentlege avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruk av bevilgningene».

Fjord kommune sitt budsjett for 2022 er vedteke på ansvarsnivå og då vert også oppfølging og kontroll på dette nivået. Når «vesentlege avvik» skal gjerast greie for, vil ein difor ta utgangspunkt i dette nivået. Budsjett og ev budsjettjusteringar er politisk vedteke og det er ei administrativ oppgåve å følgje opp vedtekne løyvingane.

2.1 Avvik DRIFT

Alle einingar og områder har mindre og større avvik i driftsrekneskapen høve til budsjett; dei aller fleste er negative avvik. Kva som er vesentlege avvik er eit vurderingsspørsmål. Det er i denne samanhengen teke utgangspunkt i avvik på kr 0,5 mill eller større

Kommentar nr	Område/eining	Rekneskap 2022	Revidert budsjett 2022	Vesentlege budsjettavvik
	FINANS			
1	Rammetilskot	142 342 197	137 498 000	4 844 197
1	Skatteinntekter	80 488 878	77 827 000	2 661 878
2	Konsesjonskraft	10 121 009	5 320 742	4 800 267
3	Havbruksfondet	4 623 688	3 456 000	1 167 688
4	Finansinntekter	8 425 224	6 550 000	1 875 224
5	Premieavik pensjon	1 867 056	4 870 203	- 3 003 147
	EININGAR			-
6	Stab/fellestenester	13 905 823	12 619 610	- 1 286 213
7	Valldal skule	18 374 419	19 626 704	1 252 285
8	Fjord Legekontor	7 746 072	6 913 590	- 832 482
9	Barnevern	3 865 829	2 940 000	- 925 829
10	Flykningteneste	- 3 273 799	-	3 273 799
11	Heimeteneste Nord	11 338 349	9 655 337	- 1 683 012
12	Habilitering Stordal	10 894 928	9 050 460	- 1 844 468
12	Habilitering Valldal	13 133 562	9 918 680	- 3 214 882
13	Kommunale vegar	7 286 464	4 738 400	- 2 548 064
14	Plan, byggesak, oppm	1 595 816	2 361 564	765 748
15	Landbruk, skog, miljø	797 562	1 614 595	817 033
16	Brannvern	6 243 491	5 396 276	- 847 215
17	Kommunale bygg	15 910 941	14 746 820	- 1 164 121

1. Rammetilskot og skatteinntekter

Rammetilskotet og skatteinntekter er budsjettert med grunnlag frå statsbudsjettet som vart lagt fram i oktober 2021. Tal vert jamnleg oppdatert i KS sin prognosemodell gjennom rekneskapsåret. Tilsvarande kan det verte gjort endringar i budsjettet.

Rammetilskot pr 31.12.2022 (tal i 1.000 kroner)

Innbyggartilskot, utgiftsutjamning, inndelingstilskot, småkommunetillegg, saldering	133 013
Skjønn Covid 19	135
Skjønn Statsforvaltaren	541
Midlar til tiltak Covid 19	2 793
Inntektsutjamning for skatt	14 829
Sum inntektsført rammetilskot 2022	142 342

Skatt på formue og inntekt	80 489
Sum inntekter på skatt og ramme 2022	222 831

Det er motteke kr 2.928.000 i skjønnsmidlar frå Statsforvaltaren med bakgrunn i Covid 19. Dette er ikkje fordelt vidare ut på einingane.

Rammetilskotet og skatteinntektene har totalt eit positivt avvik på kr 7,5 mill i høve til budsjettet.

2. Konesjonskraft

Denne vart i 2022 seld gjennom ein avtale med Wattn AS (tidlegare Tafjord Marked AS). Prisen på konesjonskrafta utvikla seg positivt utover året, og særleg siste månadane var det gode inntekter. Totalt for året vart det eit stort positivt avvik i høve til forventa inntekt. Netto inntekt er betydeleg over 2021, men framleis godt under resultatet for 2020

3. Havbruksfondet

Utbetaling frå fondet i 2023 gav større utteljing enn forventa. Det er vanskeleg å fastslå storleiken på utbetaling i budsjettarbeidet. Endeleg utbetaling vert avgjort av regjeringa på haustparten

4. Finansinntekter

Desse er betydeleg høgare enn budsjettet. Grunnen er eit aukande rentenivå som påverka positivt renteinntekt på bankinnskot og ansvarleg lån. I tillegg er det utbetalt ekstra utbytte frå Ørskog Energi AS.

5. Premieavvik

Dette er ført på eit fellesansvar og uavhengig av pensjonsinnbetalingar som vert belasta einingane. Samla gjev premieavvik og pensjonsinnbetalingar kommunen sine pensjonskostnader. Desse bør vurderast i samanheng.

	Rekneskap 2022	Revidert budsjett 2022	Avvik
Premieavvik pensjon	- 1 867 056	- 4 870 203	- 3 003 147
Arb.gjevares andel KLP drift	18 856 966	22 749 098	3 892 132
Arb.gjevares andel SPK drift	2 817 516	3 771 056	953 540
Resultatførte kostnader pensjon	19 807 426	21 649 951	1 842 525
Arb.gjevares andel KLP investering	175 645		
Arb.takars 2 % andel KLP	2 639 778		
Arb.takars 2 % andel SPK	706 344		
Pensjonskost inkl adm 2022	23 329 193		

Arbeidsgjevars andel er budsjettert og rekneskapsført på einingane for 2022. Dette har eit positivt avvik.

Samla er pensjonskostnader i drifta kr 1,8 mill under budsjett. I 2022 er det brukt av premiefond i KLP til betaling av premie, i alt kr 12,6 mill. Dette redusera bokførte innbetalingar og belastning i form av arbeidsgjevaravgift og endrar premieavviket. Ved budsjettering av pensjon for 2022 var det i stor grad teke omsyn til bruk av premiefond.

Kommunen har gjort alle rekneskapsmessige bokføringar for pensjon i2022, i samsvar med årsoppgåvene frå KLP og SPK.

6. Stab/fellestenester

Det er stort negativt avvik på betaling av kontingentar og medlemskap. Det kan verke som det er for lågt budsjettert. På ansvaret er det også lagt inn ein salderingspost på kr 600.000 som ikkje er henta inn. Utover dette er det mindre negative avvik på mange av kontoane på eininga. Dette gjev til saman budsjettavvik på kr 1,286 mill

7. Valldal skule

Skulen har i 2022 eit mindreforbruk. Personalkostnader er lågare enn budsjett. I tillegg er kompensasjon frå Stranda kommune for elevar frå Liabygda, kr 0,55 mill større enn forventa. Dette er inntekter som ikkje bidreg til særleg store meirkostnader. Det er avvik på ein del postar, men dette er både positive og negative beløp. Totalt gjev det eit mindreforbruk på kr kr 1,252 mill.

8. Fjord legekontor

Avvik i høve til budsjett kan i stor grad forklarast med ekstra kostnader i samband med Covid 19. Desse kostnadane utgjer om lag kr 0.9 mill for legekontoret

9. Barnevern

Det er avtale med Stranda kommune om kjøp av barnvernstenester. Behovet for ulike tiltak er aukande og det er grunnen til meirforbruket

10. Flyktningteneste

Denne starta opp i 2022 med bakgrunn i mottak av flyktingar frå Ukraina.. Tenesta er finansiert med statleg tilskot. Det var ikkje budsjettert for eininga for 2020, difor viser den eit stort mindreforbruk. Dette skal dekke kostnader på ulike tenester som kommunen yter, t.d. skule, barnehage, helse, men midlar er ikkje fordelt ut på desse einingane.

11. Heimeteneste nord

Eininga har vanskar med å skaffe nok personale, Det vert brukt store summer til overtidsbetaling og innleige frå vikarbyrå, totalt kr 4,1 mill. Ein del ekstra kostnader, kr 0,35 mill, har si årsak i Covid 19.

12. Bu-/habilitering

Samla meirforbruk for einingane i Stordal og Valldal er kr 3,5 mill.

Nye brukarar som krev meir ressursar og heildøgsoppfølging, med aukande lønnskostnader. Det er innleige frå eksternt byrå til BPA som er kr 1,0 mill over budsjett. Bortfall av husleigeinntekt for bustader i Valldal utgjer nesten kr 0,5 mill.

Inntekt i form av tilskot til ressurskrevande brukarar er om lag kr 0,8 mill høgare enn budsjett.

Dette er eit område av drifta i Fjord kommune som kan vere vanskeleg å budsjettere p.g.a. endra og nye behov i budsjettåret.

13. Kommunale vegar – teknisk drift

Det er store kostnader til brøyting av kommunale vegar, kr 2,7 mill over budsjett. I 2022 gjekk det ras i Tafjord over kommunal veg som påførte kommunen ekstra kostnader. I tillegg var det flaum- og vasskadar på enkelte av vegane. Kommunen fekk øyremerka tilskot på kr 0,25 mill frå Statsforvaltaren med bakgrunn i ekstrakostnader til vegvedlikehaldet

På andre område av teknisk drift er det samla om lag balanse. Det har vore vakante stillingar som har medført lågare lønnskostnader.

14. Plan, byggesak, oppmåling

Eininga har hatt vakante stillingar og permisjonar som gjev lågare personalkostnader enn budsjettert. Inntekter i form av gebyr er høge, og sjølv om det er brukt mykje konsulenttenester, er det eit mindreforbruk på eininga på kr 0,765 mill

15. Landbruk, skog, miljø

Grunnen til mindreforbruk på eininga er inntekt ved uttak av kommunal skog på Omenos. Sjølv om det også har vore store kostnader til bygging av skogsveg, gjev det eit netto bidrag på om lag kr 0,6 mill i rekneskapet for 2022. Dette var ikkje budsjettert. Prosjektet er ikkje avslutta.

16. Brannvern

Det er særleg personalkostnadane som gjev eit større meirforbruk på eininga. Avviket mot budsjett er på kr 1,43 mill, men det kan verke som budsjettet er for lågt i høve til aktiviteten. Det er inngått avtale med Stranda kommune om branntenester. Denne avtalen gav ei innsparing på kr 0,5 mill i 2022 i høve til tidlegare avtale.

17. Kommunale bygg

Dette omfattar reinhald og drift av alle kommunale bygg, både formålsbygg og utleige. Det er særleg kostnader til lønn, vedlikehald, service og forbruksartiklar til reinhald, som gjev avvik i høve til budsjett. Også internt fakturerte eigedomsgebyr har stort negativt avvik. Straum og varmekostnader er kr 1,2 mill under budsjettert sum. Totalt vert det eit meirforbruk på kr 1,164 mill.

Sjølvkosttenester

Ved etterkalkulasjon av desse for 2022, kom alle ut med eit berekna underskot, med unntak av myndigheitsutøvelse etter forureiningslova. Underskota vert dekkja ved bruk av fond. Overskot vert sett av på fond. Renovasjon og feiing fekk også underskot, men for desse er fond brukt opp og områda er det no akkumulert underskot

Covid 19

I rekneskap 2022 er det utgiftsført kr 3,05 mill relatert til kostnader Covid 19. Dette er kostnader som er belasta dei ulike einingar. Fjord kommune fekk kompensert kr 2,8 mill gjennom ekstra overføring frå Staten og skjønnsmidlar frå Statsforvaltaren. Dette er bokført under rammestilskot.

Omstillingstiltak

I budsjett 2022 er det omstillings og innsparingstiltak, fastsett til kr 12,45 mill. Dette er fordelt på rammeområda og ikkje på einingane. Det er i løpet av året ikkje gjort budsjettjusteringar for å flytte omstillingstiltaka ut på einingane.

I 2022 er det gjennomført omstilling og innsparing med ein berekna økonomisk effekt på kr 6,6 mill.

Det er gjennomført konkrete nedbemanningar og vakante stillingar er ikkje fylt opp. Det er også gjort kostnadsreduksjonar på t.d. kommunale tilskot. Dersom tiltak ikkje hadde vorte gjennomført, ville økonomisk resultat vorte dårlegare.

Ein har ikkje klart å gjennomføre tiltak som har gitt den nødvendige, økonomiske effekt, i og med at Fjord kommune får eit meirforbruk på kr 6,8 mill i 2022. Dersom det vart gjennomført tiltak med føresett effekt, ville likevel Fjord kommune hatt eit meirforbruk på om lag kr 1,0 mill.

2.2 Avvik INVESTERING

Tabellen viser investeringsprosjekt 2022 med rest budsjetttramme pr. 31.12.2022.

Investeringsprosjekt 2022	Rekneskap 2022	Budsjett 2022	Rest budsjett 2022	Status
Digitalisering av gml.arkiv	396 354	911 091	514 737	Vidareført
Acos i skya	558 594	437 500	- 121 094	Avslutta
Digitalisering/ IKT felles plattform	750 860	750 000	- 860	Avslutta
Systemutvikling	-	200 000	200 000	Vidareført
Kyrkja	443 905	573 197	129 292	Vidareført
Digitale læremidlar	322 048	395 670	73 623	Vidareført
Biblioteksystem	-	100 000	100 000	Vidareført
Velferdsteknologi	295 826	300 000	4 174	Avslutta
Helseplattforma	674 867	8 700 000	8 025 133	Vidareført
Utstyr pasientvarsling Valldal sjukeheim	1 268 821	-	- 1 268 821	Avslutta
Investering i bilar	378 687	393 000	14 313	Avslutta
Hjellevegen	5 094 350	5 108 867	14 517	Avslutta
Parkering Ytterli,Rønneberg	71 513	270 412	198 900	Vidareført
Vegar/bruer Fjord	941 656	809 609	- 132 047	Avslutta
Veg øvre Dykkorn	354 980	2 847 807	2 492 827	Vidareført
Griggås, veg og tekn.anlegg	70 064	895 166	825 102	Vidareført
Grunnerverv tidlegare prosjekt	-	155 348	155 348	Vidareført
Rekkverk	265 258	270 759	5 501	Avslutta
Oppgradering/asfaltering vegar	826 924	700 000	- 126 924	Avslutta
Skibru Kvitlane (utb.midlar)	-	2 000 000	2 000 000	Vidareført
Ladeinfrastruktur	431 978	250 000	- 181 978	Avslutta
Planarbeid Muribugen	-	500 000	500 000	Vidareført
Planarbeid Omenås bustadfelt	-	1 150 000	1 150 000	Vidareført
Tettstadutvikling	550 179	- 2 453 209	- 3 003 388	Avslutta
Oppgradering/sikring av leikeplassar	305 253	300 000	- 5 253	Avslutta
Planarbeid sjøareal	749 187	325 718	- 423 469	Vidareført
Kartlegging skredfare Fjord komm.	209 794	881 700	671 906	Vidareført
Arealplan	-	150 000	150 000	Vidareført
Planarbeid Eidsdal sentrum	-	150 000	150 000	Vidareført
Areal industriområder	-	750 000	750 000	Vidareført
Rassikring hyttefelt/bustadomr.	434 792	1 000 000	565 208	Vidareført
Teknisk utstyr brannvern	288 588	-	- 288 588	Avslutta
Redningsbil Eidsdal	-	200 000	200 000	Avslutta
Vassverketbygging Fjord	1 667 762	4 254 668	2 586 906	Vidareført
AMøpsanlegg Fjord	1 102 374	2 591 192	1 488 818	Vidareført
Garderobe/symjehall Stordal skule	1 278 703	1 514 278	235 575	Avslutta
Eidsdal skule oppgradering	97 330	2 999 932	2 902 602	Vidareført
Tiltak radongass Valldal skule	123 493	123 556	63	Avslutta
Oppgradering/utviding Syltebøen bhg	646 586	7 350 000	6 703 414	Vidareført
Dalsbygda barnehage, rassikr/uteomr.	1 726 171	1 655 471	- 70 700	Avslutta
Stordal skule, rehab.	467 923	600 000	132 077	Vidareført
Naudstraumsaggregat skule/hall Stordal	-	500 000	500 000	Avslutta
Stordalsvegen 661 -Sæterhuset	1 865 004	1 850 000	- 15 004	Avslutta
Valldal Fjernvarme,undersentralar	605 063	500 000	- 105 063	Avslutta
Brannstasjon Stordal	23 549 787	34 338 875	10 789 088	Vidareført
Pleie- og omsorgslokaler Valldal	344 147	-	- 344 147	Avslutta
Sagatun, omsorgsbustadar	138 377	740 256	601 879	Avslutta
Helsehus Stordal	72 340	129 178	56 838	Vidareført
Ombygging Simamarka 18	1 154 742	1 163 799	9 057	Avslutta
Elvetun, ombygging	-	200 000	200 000	Vidareført
Frå HRM til fordeling	-	400 000	400 000	Avslutta
SUM	50 524 279	89 933 840	39 409 562	

Investeringar 2022 er på kr 50,52 mill., inkl tilskot til andre sine investeringar. Budsjett 2022 og vidareførte investeringar frå 2021 er på til saman kr 89,93 mill. Dette er eit betydeleg avvik, og det har ikkje lukkast å ha den ønska framdrifta i prosjekta. Det bør også leggjast til at det er eit særst ambisiøst investeringsbudsjett.

Prosjekta «Tettstadutvikling» og «Utstyr pasientvarsling Valldal sjukeheim» er finansiert med øyremerka tilskot som ikkje kjem fram i oversikta ovanfor. Tilskota er bokført som ein del av investeringa på bevilgningsoversikt investering, linje 8 «Tilskot frå andre». Det er difor ikkje overskriding på desse prosjekta slik det kan sjå ut i investeringsoversikten.

Prosjekt merka med «Avslutta» har avvik mot budsjett, dei aller fleste vert rekna som mindre avvik. Prosjekta med størst avvik er Pleie og omsorgslokale Valldal – kr 344.147 og Sagatun omsorgsbustad + 601.879. Desse er nær knytt til kvarande og bør sjåast samla.

Avslutta prosjekt vert saldert ved å flytte restbeløp, + eller -, mellom prosjekta slik at det ikkje er nødvendig med tilleggsfinansiering. Resterande prosjekt er foreslått vidareført og vedteken finansiering på desse vert også foreslått vidareført.

3 Måloppnåing / Ikkje-økonomiske forhold

Kommuneplanen sin samfunnsdel er no vedteken etter ein svært grundig og nyttig prosess, der innbyggjarinvolveringa har vore målretta og bevisst. Administrasjonen ser samfunnsdelen av kommuneplanen som eit godt verktøy for å nå målsettingane som både innbyggjarane, polititarane og administrasjonen har sett seg.

Med auka næringslivsaktivitet, har ein håp om at ein skal klare å stabilisere folketalet. Samfunnsplanen vil vere eit nyttig verktøy for å utvikle trygge og forsvarlege tenester til innbyggjarane.

Ein har også lukkast med å rekruttere psykologkompetanse til kommunen. Dette har vore eit lovkrav sidan 2020, og no har ein endeleg lukkast

Administrasjonen har også lukkast godt i arbeidet med å ta imot flyktningar frå Ukraina.

Det er fortsatt utfordrande å rekruttere personell til pleie og omsorgssektoren, i tillegg til at det er lite tilgang på vikarar. Dette gjeld innan alle tenesteområde.

3.1 Utvikling av tenester

Interkommunalt samarbeid

Samarbeidsavtale med Stranda kommune om barnevernsteneste, med Stranda som vertskommune, hadde oppstart 01.04.2022, og så langt er tilbakemeldingane frå brukarane positive.

Samarbeidsavtalen med Stranda kommune om brann- og redningsteneste, hadde oppstart 01.05.2022. Ein har skaffa seg ein del erfaringar så langt, og ser at det krev meir tid før alt er på plass slik ein ønskjer det skal fungere.

Samarbeidsavtalane innan helse, legevakt, PPT, og NAV med Ålesund kommune som vertskommune, er vidareført som tidlegare.

Fjord kommune har inngått offentlig, samarbeid om IKT med Ålesund, Sula og Giske kommunar.

Fjord og Stranda kommunar har no fått tilsendt rapport frå Telemarkforskning som omhandlar mogleg samarbeid om kommunale tenester mellom bygdene Eidsdal, Geiranger og Norddal. Oppfølging av denne rapporten vil kome i eiga sak.

Helse

1 og 2 kvartal i året var prega av pandemien. I denne perioden var det tidvis stort sjukefråvær hos personalet i tenestene. Det vart brukt ekstra ressursar til pandemihandtering som til dømes nye vaksinasjonsdoser til risikoutsette grupper. Dette har medført ekstra kostnader som delvis er kompensert gjennom ekstra rammeoverføringar.

Rekruttering av helsepersonell er fortsett krevjande. Det er stadig vakansar innan stillingar som sjukepleiarar og helsefagarbeidarar. For å dekke inn behovet for denne kompetansen har ein i enkelte tilfelle nytta vikarbyrå. Dette er ei løysing som har vesentleg høgare kostnader. Kommunen har også gjort seg nytte av rekrutteringsselskap som importerer kompetanse frå utlandet. Dette har ein lukkast med i enkelte tilfelle.

Psykolog lukkast ein med å rekruttere på slutten av året. Dette er ein kompetanse som er særskilt krevjande å rekruttere. Den lovpålagde stillinga har stått vakant sidan Fjord kommune vart etablert i 2020. Vidare vart det rekruttert demenskoordinatorar som oppgåve å styrke tilbodet til heimebuande personar med demens og familiarane deira. Dette er ein viktig funksjon for å hjelpe desse personane og familiarane deira å bu heime lenger før dei treng institusjonsplass. På denne måten vil ein kunne dempe etterspurnaden på plassar i institusjonane.

Tenestene har arbeidd med å etablere styringssystem. Nytt digitalt system for dokumentbibliotek (prosedyrar) og melding om uønskte hendingar. Det er gjennomført opplæring av personalet og etablert struktur for gjennomgang av hendingane som er rapportert.

Det har vore arbeid med ulike kvalitetsforbetrande prosjekt. Helseplattforma er eit av dei som har kravd ekstra ressursar. Fjord kommune har fått utsett innføringsdato med 6 månadar. Dette har medført at enkelte oppgåver vart sett på vent og innføringsleiar i ei periode vart disponert til andre oppgåver.

Tenestene har delteke i eit prosjekt i regi av KS «Tørn». KPMG er rettleiar på arbeidsprosessane. Tørn har fokus på betre oppgåvedeling, der målet er å bruke kompetanse rett. I framtida må vi utnytte ressursane vi har på ein meir fornuftig måte, for å kunne møte framtidens tenestebehov. Gjennom prosjektet så langt, har vi fått satt fokus på å kartlegge oppgåvene vi har i kvardagen i tre dei heimetenedistrikta oppimot dei tenestene vi skal levere. Gjennom dette arbeidet har avdelingane satt fokus på kvar flaskehalsane er og korleis vi best kan løyse dei ved å bruke rett kompetanse på rett plass.

For dei første problemområda har vi allereie nådd måla: Eidsdal får transportert varm mat frå kommunalt kjøkken 6 dagar i veke i staden for at personalet i avdeling brukar tid på å laga middag. I Stordal køyrer heimehjelpa ut middag i staden for pleiepersonell i heimetenesta. I Valldal serverar kjøkkenpersonalet middag på omsorgsbustaden og vi reduserer matsvinn og frigjer pleiepersonell til andre oppgåver.

Prosjektet med å etablere nytt varslingsystem med integrerte velferdsteknologiske løysingar er slutført ved Valldal sjukeheim. Dette har medført betre tryggleik for bebuarane og ein lettare arbeidskvardag for personalet.

Tenestene har arbeidd systematisk med sjukefråvær. Sjukefråværet har hatt ein synkende trend gjennom året. Årsgjennomsnittet enda på 8,96. I 2021 var resultatet 11,5 % Nasjonalt innan desse tenestene var sjukefråværet på 9,9% Gjennomsnittsfråværet er lågare enn tenestemråda oppvekst og teknisk. Ein må vere nøgd då dette er tenester som er drifta 24/7.

Tenestene merkar ein auke i ressurskrevjande brukarar. Ein merkar spesielt dette innan brukarar med psykiske lidingar. Spesialisthelsetenesta overfører desse oppgåvene i aukande grad til kommunal sektor. Behova til desse brukarane har kommunen ikkje i stor nok grad eit apparat til å dekke. Dette medfører at ein i enkelte tilfelle må kjøpe tilbod og kompetanse frå eksterne leverandørar. Dette er kostbare løysingar som utfordrar kommuneøkonomien.

Oppvekst og kultur

Det er høgt fagleg tenestenivå i oppvekstområdet og ein klarer å rekruttere fagkompetanse. Synkende barnetal gjer at ein må diskutere og gjere nødvendige tilpassingar i skulestrukturen i åra som kjem. Elevtalet i Eidsdal er relativt stabilt, litt nedgang i Valldal og sterk nedgang i Stordal. Fjord kommune oppfyller lærarnorma i skulane.

Det er ledig kapasitet i barnehagane i Norddal og Stordal, medan det er utfordringar med kapasitet i Valldal.

Fjord kommune leverer grunnskuleteneste og barnehageplass til barn frå Liabygda i Stranda kommune.

Kulturområdet har eit breitt spekter av kulturtilbod til innbyggjarane, og ein har god drift av kulturbygg. Nedgang i barnetalet gjer at det vert færre deltakarar i kulturskulen.

Det er etablert frivilligsentral både i Valldal og Stordal.

Biblioteka har gode utlånstal og legg til rette med møteplass for ulike lag og organisasjonar.

Næring

Strategisk næringsplan er vedteken, og det er mange spennande næringslivsprosjekt fleire stader i kommunen. Organiseringa av aktivitetar vedteke gjennom strategisk næringsplan fungerer bra. Vekst i Fjord er etablert i tråd med politisk vedtak, og er ein viktig faktor for at ulike prosjekt vert realisert. Vekst i Fjord prosjektet varer ut 2023. Fjordhagen si rolle i næringsutviklingsarbeidet fungerer i tråd med vedtak i strategisk næringsplan. Etter vedtektene for Næringsfondet skal det utarbeidast årsmelding for bruk av næringsfondet kvart år. Der vil Fjord kommune sitt næringsutviklingsarbeid verte nærare omtala.

Teknisk

Både små og store aktørar har behov for eit kommunalt tenesteapparat som har kompetanse og kapasitet når næringslivet vil satse.

Stor utvikling innan dei tekniske faga og tilknytta regelverk, gjer det krevjande for kommunen å ha tilgang til nok og rett kompetanse. Det har vore arbeid for digitalisering innanfor dei tekniske tenestene. Dette er eit arbeid som må halde fram.

Samfunn og berekraft

Kommuneplanen sin samfunnsdel skal realiserast i tida framover. Det er fokus på å få konkrete resultat både ute i samfunnet og i organisasjonen. Heimesida har eige meny punkt for samfunnsdelen der ein legg ut moment etter kvart som dei kjem på plass.

Arbeidet med arealdel er enno ikkje kome i gang då vi har hatt ein lang ein periode med mangel på personellressursar på plansida.

Kommunen har utarbeidd Energi- og klimaplan, der hovudmåla er ein reduksjon i klimagassutsleppa på minimum 40% for perioden 2009 – 2030.

Kommunen skal også vere bidragsytar for at vi både i nærmiljøet og globalt oppnår eit samfunn med låge utslepp innan 2050. Målet er at innan 2050 skal all energibruk i Fjord vere fossilfri eller avfallsbasert.

Manglande kapasitet gjer at ein i 2022 ikkje har fått arbeidd nok med dette.

Omstilling

Omstillingsarbeidet for å tilpasse drifta til dei økonomiske rammene må fortsette. Den økonomiske ubalansen er fortsatt om lag 20 millionar kroner. Dette kjem som resultat av både auka driftskostnader og reduserte inntekter. Ein er avhengig av å gjennomføre store strukturendringar i tenesteleveransen for å få ned driftskostnadane dersom ein skal klare å halde seg utanom ROBEK-registeret.

Årsverktalet må også ned dersom ein skal klare å få økonomisk effekt. Då må ein drifte basistjenestene på færre lokalitetar enn ein gjer i dag. Den demografisk utviklinga tilseier at kostnadane må dreiest frå oppvekst- til pleiesektoren.

3.2 Andre forhold

3.2.1 Covid 19

Koronapandemien har også i første halvår 2022 belasta organisasjonen. Dette gjeld både gjennom sjukefråver og arbeid med vaksiner. Belastninga av pandemien over fleire år, har vore både fysisk og psykisk krevjande for dei tilsette, og for heile organisasjonen.

Tilbakemeldingane både internt og frå Statsforvaltaren, har vore at Fjord kommune har handtert situasjonen på ein god, trygg og forsvarleg måte.

3.2.2 Prosjekt HelseSamArbeid

Fjord kommune har delteke i det nasjonale forskningsprosjektet HelseSamArbeid. Målet med prosjektet er å utvikle eit saumlaust tenestetilbod som styrkar arbeidsdeltaking for sjukemelde med fare for langtidsfråver. Prosjektet gjeld heile kommunen, der både Fjord kommune (som organisasjon) og private verksemd deltek. Gjennom tettare og tidlegare samhandling mellom arbeidstakar/sjukemeld, arbeidsgjevar, fastlege og andre helseaktørar i kommunen, bedriftshelsteneste, NAV og spesialisthelsetenesta, ønskjer ein å skape eit felles verktøy for førebygging og oppfølging, som kan bidra i å forhindre langtidsfråver.

Prosjektet er no i slutfasen der ein evaluera resultata og ein ser at det har vore utfordrande å få med seg legekontora med bakgrunn i Covid-19, foreldrepermisjon og vidareutdanning. Dette har ikkje fått prioritet. Ein endeleg rapport vert lagt fram hausten 2023.

3.2.3 Sjukefråvær

Dette har utvikla seg i positiv retning i 2022, med ein reduksjon på 0,4%-poeng samanlikna med 2021. Noko skuldast at Covid-19 har gått tilbake, men dette er ikkje heile forklaringa.

Det har vore arbeid godt med “ein bra dag på jobben” saman med NAV Arbeidslivssenter i 2022 i fleire avdelingar. Det står fortsatt att ein del arbeid her for å få ein effekt av dette.

4 Tiltak for å sikre høg etisk standard

Fjord kommune forvaltar midlar til fellesskapet og er avhengig av eit godt omdømme og tillit frå dei som møter oss. Det er viktig at kommunen opptrer skikkeleg i all si verksemd. I samband med dette har ein utarbeidd eit eige dokument som omhandlar etiske retningslinjer for tilsette og folkevalde. Retningslinjene som gir rettleiing og klare anvisningar om kva type åtferd som blir forventta av oss, i kva situasjonar, har vore ut på høring og skal bli tatt opp til behandling av partsamansett utval. I vårt HMS-arbeid har vi lagt mykje fokus på korleis vi kan skape ein god dialog, både internt og ovanfor våre brukarar. Utanom våre rutinar og prosedyrar, som er tilgjengeleg i vårt dokumentbibliotek, bruker vi vår internettside til å informere og opplyse dei tilsette om tematikken. I opplæringa innan personvern, i regi av vårt personvernombod hos IKA (Interkommunalt Arkiv i Ålesund) har ein bla. hatt fokus på bruk av sosiale medium, kva ansvar ein har når det gjeld deling av andre sine personopplysningar, på retten til privatliv og overvaking av tilsette.

4.1 Internkontroll – generelt/overordna

Kommunedirektøren sin internkontroll tar utgangspunkt i KS sitt verktøy i høve dette arbeidet. Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret om internkontroll minst ein gang i året. I samsvar med KS sine tilrådingar har ein vald å integrere den årlege rapporteringa i årsmeldinga..

4.1.1 Styring

Internkontroll er alt vi gjer for å sikre innbyggjarane gode tenester, overhalde lover og reglar, følgje opp vedtak og planar og vere opptatt av omdømmet til kommunen.

Ansvar for kvalitet og internkontroll følgjer som ein del av leiaransvaret i kommunen. Leiarar har ansvaret for internkontroll innan dei respektive sektorane eller avdelingar. Internkontroll er ein naturleg del av drifta i einingane, leiarane veit at ein skal medverke til ein god og effektiv tenesteutøving.

Kommunen sin internkontroll er risikobasert. Som ein del av arbeidet med risikobasert internkontroll, skal kommunedirektøren gjennomføre ei overordna risikovurdering, både sentralt og i kvart kommunalområde, slik at vi få oversikt, og kan vurdere heilskapen i internkontrollen i organisasjonen.

4.1.2 Aktivitetar

I 2022 har ein hatt stort fokus på utbygging av kommunen sitt digitale kvalitetssystem. Bruk av modulen for å melde og behandle avvik er forankra i organisasjonen. Statistikken viser at dei fleste avdelingane utnyttar mulegheitene til å melde avvik eller manglar på arbeidsplassen på ein god måte, slik at vi får verdifull informasjon som vi kan bruke til å lære og setje i verk tiltak som kan hindre at det same skjer igjen. I dokumentbiblioteket, som er vår arbeidsplattform for alle dokument som er relevante for vår tenesteutøving, har alle einingar fått sitt eige område til å lagre alle dokument som dei tilsette har bruk for i arbeidskvardagen. I dokumentmodulane finn ein også igjen dei overordna dokument som gjeld heile organisasjonen.

Kvalitetssystemet er det sentrale verktøyet for kommunedirektøren sin internkontroll. Ein gjennomførte ein stor gjennomgang av HMS-arbeid i organisasjonen. Som ein del av dette internkontrollarbeidet har alle avdelingar fått besøk for å sjå korleis ein jobbar lokalt med helse, miljø og sikkerheit. Saman med leiar, verneombod og tillitsvald gjekk ein gjennom avdelinga sitt årshjul for det lokale HMS-arbeidet, og handlingsplanen som høyrer til. Kommunalsjefane fekk presentert resultata frå gjennomgangen, og oversikt over tiltak og oppgåver avdelingane skal jobbe vidare med. Saman med personvernombod har kommuneleiinga hatt ein gjennomgang av kommunen sitt arbeid med personvern og informasjonssikkerheit. Ein har sett på system- og dokumentarbeid, informasjon om kommunen sitt arbeid med personvern og informasjonssikkerheit på kommunen sin nettside, risikovurderingar, bruk av avvikssystemet og status for opplæring, og definert tiltak som ein skal jobbe vidare med.

4.1.3 Effekt og resultat

Vi opplever vi at vi har tatt nye, viktige steg i det systematiske arbeidet med kvalitet, som medfører at vi er i stand til å levere dei teneste som blir forventa av kommunen.

4.1.4 Statlege tilsyn

Statsforvaltaren gjennomførte tilsyn med sektor innan Helse, omsorg og velferd. Tilsynet blei starta opp i 2021 og handla om tvungen somatisk helsehjelp. Kommunen fekk som oppgåve å utarbeide ein plan som sikrar at tenesteutøvinga er i samsvar med helse- og omsorgstenestelova, helsepersonellova, samt pasient- og brukarrettslova. Det blei også vist til forskrift om leining og kvalitetsforbetring i helse- og omsorgstenesta. Saman med kommunalsjef har leiinga utarbeidd ein handlingsplan, som viser kva tiltak som er gjennomført og skal bli gjennomført, kven som har ansvaret, og korleis leiinga vil følgje med på og følgje opp at det som er planlagt, blir sett i verk og fungerer slik at praksis blir endra. Etter eit fellesmøte med Statsforvaltaren, der planen blei presentert, vurderte Statsforvaltaren at tilsynet kunne avsluttast.

5 Likestilling

Lønspolitikken i Fjord kommune er utforma slik at kvinner og menn vert likebehandla i vurdering av lønn og avansement. Kommunen treng medarbeidarar med rett fagkompetanse og ønskjer eit mangfaldig arbeidsliv. Kommunen skal leggje til rette for å rekruttere minoritetsspråklege og personar med redusert funksjonsevne. Samstundes skal ein ta vare på at alle arbeidstakarar blir rettferdig vurdert.

6 Aktivitetsplikt etter Likestillings- og diskrimineringsloven § 26

Fjord kommune arbeider aktivt og målretta for å fremme likestilling og å hindre skilnader som strid med Lov om likestilling og forbud mot diskriminering.

Fjord kommune skal ha eit mangfald der kjønn, etnisk opphav, religion/livssyn, seksuell orientering, alder og funksjonsnivå vert verdsett. Alle brukarar og innbyggjarar skal møtast med respekt og likeverd. Det same gjeld der kommunen møter leverandørar, kundar, konkurrentar og andre aktørar.

Fjord kommune har flest kvinnelege arbeidstakarar, med ein kvinnedel på 72 %. Det er færrest mannlege tilsette innan skule, barnehage og helse og omsorg, og flest innan teknisk sektor og administrasjonen. I 2022 har vi klart å rekruttere fleire kvinnelege arbeidstakarar innan teknisk sektor.

Vi ønskjer ei vidare utjamning, men dette skal ikkje gå utover «best kvalifisert – prinsippet» hos søkerane eller tilsette som allereie arbeider i kommunen. I dei lokale lønnsforhandlingane legg ein vekt på at det er likskap ved lik stilling, ansvar og kompetanse.

Valldal, 30.4.2023

Karl Andre Birkhol
Kommunedirektør